

Deel 2: Samenstelling van het kandidaat-steunpunt en de samenwerking binnen het consortium

Part 2: Formation of the applicant Policy Research Centre and collaboration within the consortium

STP MG – FLEHS IV

Composition of the consortium

This Flemish program is an interdisciplinary program. A consortium of complementary teams will carry out the program. Research teams of the five Flemish universities will participate. This will allow to include aspects related to diet (University of Ghent), (molecular)epidemiology (UHasselt) and effect biomarkers (KULeuven), biostatistics (University of Hasselt), social sciences and risk governance (University of Antwerp), exposure to organic compounds and effect biomarkers (University of Antwerp), biomarkers for exposure to metals (Vrije Universiteit Brussel). The association of social scientists and exact scientists allows for an integrated perspective and will also ensure the necessary policy relevant and cross-cutting approach. The inclusion of established and experienced research teams from PIH and VITO guarantees institutional continuity and quality assurance of the human biomonitoring program in Flanders which is the core activity of the program.

New knowledge is created in each of the disciplines while working on the same topics of human biomonitoring: from the framing of the research questions to fieldwork, laboratory analyses, the interpretation and communication of results. Having participated in more than one generation of policy research now (from 2001 on), has allowed the partners to get familiar and align with each other's expertise. Everyone brings in his own expertise, and because of the mutual trust, the partners can rely on each other for the operation of the whole research program. Moreover, because of the multiple expertise the project's results are interpreted from different perspectives, critically discussed and reviewed from different angles and in various contexts. The next paragraphs demonstrate how this perspective is reflected in the consortium's layered organisation, task distribution and the allocation of resources.

Collaboration within the consortium

The collaboration and task distribution are also described in the Samenwerkingsovereenkomst (see addendum to part 2)

The promoters from the different institutes take responsibility for one or more workpackages as explained in the multi annual workplan.

The promoters of the different institutes will at least meet on a three-monthly basis in the **Executive Committee** that will be chaired by the promotor-coordinator Prof. Greet Schoeters. In her absence the chairmanship will be assumed by Prof. Ilse Ijzerman (UA). In absence of both the promotor-coordinator and the promotorspokesman, the eldest promotor will chair the executive committee. Absent promoters will arrange for replacement and their absence cannot be an argument to postpone decisions. A delegation of the executive committee will accompany the promoter-coordinator and promoter-spokeswoman, to the meetings with the steering group.

The executive committee will, based on the submitted long-term plan, establish a detailed annual work plan for each of the pillars and workpackages of the program. The plan will describe the specific objectives of the upcoming year, detail the tasks carried out by each partner including the quality assurance measures that are taken, describe milestones and deliverables. The executive committee will evaluate the progress of the project and will compare the obtained achievements with the milestones and project deliverables. The executive committee will also approve the management and financial reports of the coordinator and decide on strategic modifications of the project or its organization, should this be necessary.

For each meeting a secretary will be appointed, who will be in charge of writing the minutes of the meeting and distributing all necessary documents or reports to all partners. In addition to meetings, information exchange will be made by e-mail, telephone, or surface mail.

The biomonitoring program will be executed by the field coordinators committee (FCC). This committee will be chaired by Prof. G. Schoeters and Drs. E. Van de Mierop. Prof. G. Schoeters (chairman) will be responsible for the coordination. The FCC consists further of the representatives of the different disciplines necessary for the realization of the program. The FCC will at least meet on a monthly basis. Delegations of the Flemish government are invited to attend the meetings as observers. By following up, they are not only able to evaluate the approach and progress of the research, but also to communicate the needs of the policymakers. The chairman invites, in name of the management of the FCC, the participants and is responsible for the agenda and reports of the meetings.

The FCC works out the details and protocols of the biomonitoring program, described in the long-range plan. The FCC assures optimal integration of all biomonitoring activities of the Centre including those foreseen in the research projects. It decides on scientific aspects such as the sampling strategy, selection of appropriate biomarkers for the biomonitoring areas and design of the follow-up studies. The choices for biomarkers and target groups will be described in the annual plan and submitted to the executive committee and steering group for final approval. The FCC takes care of the statistical analysis of the data. Decisions in the FCC are made in consensus. Cases, where no consensus can be reached, will be presented to the executive committee for a final decision. The interpretation of the results will be carried out in an interdisciplinary way, acknowledging the input of the various disciplines. They will be reported to the executive committee. The minority's point of view will be also reported in case no consensus can be reached. After approval by the executive committee the results will be reported to the steering group and to the stakeholders according to the "Spelregels" document. To facilitate the accessibility of the

research results the governmental administrations will be invited to all the meetings of the fieldwork committee as observer.

A document 'Spelregels' will be edited in the first months of 2016 and these 'golden rules' will be submitted for approval to the Flemish government. This document describes in a general way the rules for external communication of the research results and includes agreements made between the executive committee and the Flemish government, and will form the basis for the communication strategy and plans. External communication rules will be first agreed by the executive committee.

Task distribution within the consortium

The VITO team will be responsible for the organization, the presidency and the coordination of the different tasks of the FCC and for reporting progress to the executive committee. The VITO team will collect the data from toxicological and biochemical analyses and organize the quality control.

The fieldwork will be under responsibility of Drs. E. Van de Mieroop of the PIH. Drs. E. Van de Mieroop will be responsible for the use of the data following the rules of ethics and privacy. She will be responsible for submitting the biomonitoring scenarios to the committees for Ethics and Protection of The Personal Data. The PIH team will be responsible for the recruitment of the survey participants and for the communication of the results to the participants in cooperation with Dr. V. Nelen.

The University of Hasselt, Dr. Liesbeth Bruckers, Centre of Statistics, will be responsible for the Statistical data processing with respect to sampling strategy and data analysis.

The research group of Prof. De Henauw (University Ghent) will be responsible for the analysis of data on nutrition and the use of local food and organic food with respect to biomonitoring results.

Analysis of exposure biomarkers for metals and CALUX are carried out under the responsibility of Prof. M. Leermakers.

Biomarker analysis of emerging and legacy organic pollutants are carried out under the responsibility of Prof. A. Covaci.

Analysis of effect biomarkers related to cardiovascular health and cognitive health are carried out under the responsibility of Prof. T. Nawrot. Prof T. Nawrot will also be responsible for integration and analysis of spatial parameters with epidemiological cohort data.

The risk communication strategy and policy translation strategy will be designed by the social scientists of the University of Antwerp under the responsibility of Prof. I. Loots.

Dr. Vera Nelen (spokesperson) will be responsible for the external communication to the authorities and the public concerning the biomonitoring program. The spokesperson will be assisted in external communication by the involved experts of the participating research teams.

The teams are all familiar with practices of risk assessment, risk governance and communication aspects and policy translation. Where risk assessment is an excellent knowledge base for risk

governance, the group is in particular experienced in novel procedures for policy translation of HBM-results in a multi-level policy context (phased Action Plan, several generic and local cases of environmental health risks, see research projects in part 4). Direct interaction with policy makers (for example by the participatory process) has generated mutual understanding of the environmental health concerns as detected by Flemish and local policy makers and scientific approaches developed by the consortium. The insights on consultation/participation (risk governance) feed the public debate. Data interpretation is not a prerogative of scientists but an iterate process of cooperation between science and society.

Based on the acquired expertise, links have also been developed to policy makers at the EU level and international level. Promoters of the consortium have been appointed as advisors and experts for respectively WHO, EU Scientific committee on health and environmental risks (SCHER), European Environment Agency (EEA), European COST-Action and the external scientific advisory panel (ESAP) of the long range research initiative of the European chemical industry council and the International Endocrine Society. Also with regard to the science-policy interface, Flemish example is labelled as an international fore runner with the elaboration of an Action plan procedure linked up to the biomonitoring scheme.

With regard to composition of the center, the cooperation of different teams guarantees an optimal blend of senior doctors and promotors, junior doctors, junior researchers, with different disciplinary backgrounds and support staff (PIH, VITO, UAntwerpen). Given the exchange aimed at with other networks, in particular European initiatives, the center will mainly hire post-doc staff.

Distribution of resources

Global budget per partner

The budgets for the biomarker analysis are foreseen (and managed) in the direct costs of promotors Baeyens/Leermakers (VUB); Schoeters (VITO) and Covaci (UAntwerpen, taking into account 10 person months PhD as well). The global maximum budget for these analysis is: 435.815 euro (overheads included).

Group expenses for internal and external communication and promotion, for study participants (and possible remuneration), for professionals and stakeholders, the scientific community and the public at large, are included in the direct costs of PIH.

Promotor	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAAL
Ilse Loots, Greet Schoeters, Adrian Covaci (UA)	€ 216.100,00	€ 135.800,00	€ 135.800,00	€ 135.800,00	€ 142.125,00	€ 765.625,00
Benoit Nemery de Bellevaux (KUL)						€ -
Tim Nawrot (UH)	€ 23.100,00	€ 75.075,00	€ 75.075,00	€ 75.075,00	€ 75.075,00	€ 323.400,00
Stefaan Dehenauw (UG)	€ 11.550,00	€ 28.875,00	€ 28.875,00	€ 28.875,00	€ 11.550,00	€ 109.725,00
Willy Baeyens, Martine Leermakers (VUB)	€ 33.000,00	€ 44.000,00	€ 44.000,00	€ 44.000,00	€ 55.000,00	€ 220.000,00
Greet Schoeters (VITO)	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 660.000,00
Vera Nelen (PIH)	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 446.250,00
TOTAAL	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 2.525.000,00

Promotor		2016	2017	2018	2019	2020	TOTAAL
Ilse Loots, Greet Schoeters, Adrian Covaci (UA)	Ilse Loots	€ 98.175,00	€ 98.175,00	€ 98.175,00	€ 98.175,00	€ 98.175,00	€ 490.875,00
	Greet Schoeters	€ 88.935,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 88.935,00
	Adrian Covaci	€ 28.990,00	€ 37.625,00	€ 37.625,00	€ 37.625,00	€ 43.950,00	€ 185.815,00
Benoit Nemery de Bellevaux (KUL)							€ -
Tim Nawrot (UH)	Tim Nawrot		€ 51.975,00	€ 51.975,00	€ 51.975,00	€ 51.975,00	€ 207.900,00
	Liesbeth Bruckers	€ 23.100,00	€ 23.100,00	€ 23.100,00	€ 23.100,00	€ 23.100,00	€ 115.500,00
Stefaan Dehenaauw (UG)		€ 11.550,00	€ 28.875,00	€ 28.875,00	€ 28.875,00	€ 11.550,00	€ 109.725,00
Willy Baeyens, Martine Leermakers (VUB)		€ 33.000,00	€ 44.000,00	€ 44.000,00	€ 44.000,00	€ 55.000,00	€ 220.000,00
Greet Schoeters (VITO)		€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 132.000,00	€ 660.000,00
Vera Nelen (PIH)		€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 89.250,00	€ 446.250,00
TOTAAL		€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 2.525.000,00

Global budget per cost category

	2016	2017	2018	2019	2020
Inkomst: Financiering Vlaamse overheid	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00
Inkomst andere financiering of eigen inkomsten					
Inkomst: Reserveoverdracht van een jaar ervoor					
Totaal beschikbaar budget	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00
Kost: Personeel, direct	€ 407.250,00	€ 390.706,75	€ 391.243,75	€ 391.523,25	€ 376.753,72
Kost: Personeel, indirect	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kost: Werking direct					
Informatica en documentatie	€ 5.550,00	€ 5.600,00	€ 5.600,00	€ 5.600,00	€ 5.400,00
ICT	€ 4.000,00	€ -	€ -	€ -	€ -
Uitrusting	€ 2.650,00	€ 3.200,00	€ 3.200,00	€ 3.200,00	€ 3.100,00
Reiskosten	€ 7.650,00	€ 10.200,00	€ 10.200,00	€ 10.200,00	€ 7.750,00
Analysekosten	€ 52.104,55	€ 69.497,80	€ 68.960,80	€ 68.681,30	€ 84.200,83
Valorisatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.000,00
Totale kost	€ 71.954,55	€ 88.497,80	€ 87.960,80	€ 87.681,30	€ 102.450,83
Kost: Werking, indirect					
Informatica en documentatie					
ICT					
Uitrusting					
Reiskosten					
Analysekosten					
Valorisatie					
Totale kost	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Centrale beheerskosten en algemene exploitatiekosten	€ 25.795,45	€ 25.795,45	€ 25.795,45	€ 25.795,45	€ 25.795,45
Kost: onderaanneming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale gemaakte kosten	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00	€ 505.000,00
Saldo (over te dragen naar volgend jaar)	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

**Deel 2 – SAMENWERKINGSOVEREENKOMST
TUSSEN DE PARTNERS**

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

TUSSEN :

Universiteit Antwerpen, met zetel te Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen, vertegenwoordigd door Prof. Dr. Alain Verschoren, Rector en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Prof. Dr. Ilse Loots, Prof. Dr. Greet Schoeters en Prof. Dr. Adrian Covaci aanduidt,

hierna genoemd "UAntwerpen" en/of "Initiator"

EN

Katholieke Universiteit te Leuven, met zetel te Oude Markt 13, 3000 Leuven, vertegenwoordigd door Prof. Dr. Rik Torfs, Rector en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Prof. Dr. Benoit Nemery De Belleaux aanduidt,

hierna genoemd "KULeuven" en/of "Promotor",

EN

Universiteit Hasselt, met zetel te Martelarenlaan 42, 3500 Hasselt, vertegenwoordigd door Prof. Dr. Luc de Schepper, Rector en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Prof. Dr. Tim Nawrot aanduidt,

hierna genoemd "UHasselt" en/of "Promotor",

EN

Universiteit Gent, met zetel te Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent, vertegenwoordigd door Prof. Dr. Anne De Paepe, Rector en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Prof. Dr. Stefaan De Henauw aanduidt,

hierna genoemd "UGent" en/of "Promotor",

EN

Vrije Universiteit Brussel, met zetel te Pleinlaan 2, 1050 Brussel, vertegenwoordigd door Prof. Dr. Paul De Knop, Rector en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Prof. Dr. Martine Leermakers en Prof. Dr. Willy Baeyens aanduidt,

hierna genoemd “VUB” en/of "Promotor"

EN

Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, met zetel te Boeretang 200, 2400 Mol, vertegenwoordigd door Prof. Dr. Dirk Fransaer, Afgevaardigd bestuurder en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Prof. Dr. Greet Schoeters (hierna genoemd “Promotor-Coördinator”) aanduidt,

hierna genoemd “VITO”,

EN

Provinciaal Instituut voor Hygiëne, met zetel te Kronenburgstraat 45, 2000 Antwerpen, vertegenwoordigd door. Dr. Vera Nelen, directeur, en die voor de uitvoering van deze Samenwerkingsovereenkomst Drs. Els Van de Mierop aanduidt,

hierna genoemd “PIH” en/of “Promotor”,

OVERWEGENDE DAT de Vlaamse Regering haar goedkeuring heeft verleend tot erkenning van het Steunpunt Milieu en Gezondheid 2016-2020;

WORDT HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1 – Voorwerp van de Samenwerkingsovereenkomst

Deze Samenwerkingsovereenkomst heeft tot voorwerp de modaliteiten van de organisatie en werking van het Steunpunt te regelen. Elke Partij verbindt zich ertoe zijn verplichtingen binnen het Steunpunt naar best vermogen uit te voeren volgens de bepalingen van deze Samenwerkingsovereenkomst en de beheersovereenkomst die zal worden ondertekend tussen de partijen en de Vlaamse Overheid (“Beheersovereenkomst”).

Samenwerkingen met andere derden die belast worden met studieopdrachten zullen voorafgaandelijk voorgelegd en goedgekeurd worden door het Dagelijks Bestuur. Deze derden zijn ertoe gehouden een intentieverklaring te ondertekenen waarbij zij de bepalingen van de Beheersovereenkomst en de Samenwerkingsovereenkomst onderschrijven. De intentieverklaring is opgenomen als Bijlage Deel 2-1 aan deze Samenwerkingsovereenkomst. Elke Partij is verantwoordelijk voor het afsluiten van de nodige overeenkomsten met deze derden zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst en de Beheersovereenkomst.

Artikel 2 – Organisatie, werking en management van het Steunpunt

2.1. Organogram van het Steunpunt

Het organogram van het Steunpunt is opgenomen in Bijlage Deel 2-2 aan deze Samenwerkingsovereenkomst.

2.2. Promotor-Coördinator – Promotor-Initiator – Promotor-Woordvoerder

Prof. Dr. Greet Schoeters wordt aangeduid als de Promotor-Coördinator voor de inhoudelijk-wetenschappelijke aspecten. De Promotor-Coördinator van het Steunpunt oefent zijn/haar functie uit in nauw overleg met het Dagelijks Bestuur.

UA wordt aangeduid als “Initiator” en Prof. Dr. Ilse Loots wordt aangeduid als de Promotor-Initiator voor de administratieve en financiële aspecten. De Promotor-Initiator van het Steunpunt oefent zijn functie uit in nauw overleg met de bevoegde administratie en het Dagelijks Bestuur.

De Partijen wijzen ten behoeve van de Vlaamse Regering een Promotor aan die zal optreden als Liaison Officer voor wat betreft de communicatie van inhoudelijke medische en

gezondheidsaspecten. Deze persoon wordt “Promotor-Woordvoerder” genoemd en zal voor het Steunpunt optreden als woordvoerder naar de bevolking en de belangengroepen toe. Dr. Vera Nelen (PIH) wordt aangeduid als Promotor-Woordvoerder. De Promotor-Woordvoerder van het Steunpunt oefent zijn functie uit in nauw overleg met het Dagelijks Bestuur.

2.3. Dagelijks Bestuur

2.3.1. Samenstelling

Het bestuur van het Steunpunt wordt opgedragen aan een Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur is samengesteld uit de Promotoren:

- Prof. Dr. Ilse Loots (UAntwerpen)
- Prof. Dr. Adrian Covaci (UAntwerpen)
- Prof. Dr. Benoit Nemery De Bellevaux (KULeuven)
- Prof. Dr. Tim Nawrot (UHasselt)
- Prof. Dr. Stefaan De Henauw (UGent)
- Prof. Dr. Martine Leermakers (VUB)
- Prof. Greet Schoeters (VITO en UAntwerpen)
- Dr Vera Nelen (PIH)
- Minstens één vertegenwoordiger van de doctorandi-wetenschappelijk medewerkers jaarlijks gekozen door de op de kredieten van het Steunpunt betaalde wetenschappelijke medewerkers.

Het voorzitterschap wordt waargenomen door Prof. Dr. Greet Schoeters (Promotor-Coördinator). Bij afwezigheid van de Promotor-Coördinator wordt het voorzitterschap waargenomen door Prof. Dr. Ilse Loots. Bij afwezigheid van beide personen, wordt het voorzitterschap waargenomen door de oudste aanwezige promotor.

De leden van het Dagelijks Bestuur zijn stemgerechtigd en beschikken over één stem.

2.3.2. Verantwoordelijkheden

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de volgende aangelegenheden:

1. het vaststellen van een institutionele lange termijnstrategie;
2. de bewerkstelling van een structurele interactie tussen de onderzoekers en onderzoeksgroepen over de betrokken instellingen heen;
3. de bewerkstelling van een structurele betrokkenheid van de onderzoeksgroepen en, in voorkomend geval, de onderzoeksdepartementen, bij de beslissingen op het vlak van:
  - a) de institutionele concipiëring van het Steunpunt,
  - b) de inhoud van het georganiseerde wetenschappelijk onderzoek ;
4. het uitbouwen van structurele interactie met andere Steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek, waarvan de opdrachten inhoudelijke raakpunten vertonen met deze van het Steunpunt.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het goedkeuren van het ontwerp van Jaarplan en de ontwerpbegroting voor de daaropvolgende kalenderjaren. Het ontwerp van jaarplan en de ontwerpbegroting voor de daaropvolgende kalenderjaren zal opgesteld worden door de Promotoren in overeenstemming met de bepalingen van de Beheersovereenkomst en zal door de Promotor-Coördinator overgemaakt worden aan de Stuurgroep voor advisering en goedkeuring (zoals gedefinieerd in de Beheersovereenkomst). De stuurgroep is het forum waarop het strategische niveau en het onderzoeksniveau overleg plegen (art.3).

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het goedkeuren van het Werkings- en activiteitenverslag. Het werkings- en activiteitenverslag zal opgesteld worden door de Promotoren in overeenstemming met de bepalingen van de Beheersovereenkomst en zal door de Promotor-Coördinator overgemaakt worden aan de Stuurgroep.

Het Dagelijks Bestuur zal beslissingen nemen aangaande strategische wijzigingen van het Steunpunt of zijn organisatie indien dit noodzakelijk zou blijken.

Het Dagelijks Bestuur staat ook in voor kwaliteitsborging van de analyse methode en de dataverwerking en datastockage. Het Dagelijks Bestuur zorgt ook voor conformiteit met vereisten omtrent bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en ethische aspecten.

Het Dagelijks Bestuur zal de vooruitgang van het Steunpunt evalueren en de bekomen resultaten en verwezenlijkingen vergelijken met de mijlpalen en de project producten.

Het Dagelijks Bestuur staat in voor het opstellen van een document “Spelregels”. Dit document zal ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Vlaamse overheid. Dit document bevat de uitgangspunten voor de externe communicatie van de onderzoeksresultaten en stipuleert afspraken tussen de Partijen en de Vlaamse overheid, die vervolgens als basis zullen dienen voor het bepalen van de communicatiestrategie.

Het Dagelijks Bestuur vormt het forum waarop de externe communicatie van de onderzoeksresultaten interdisciplinair wordt getoetst.

Het Dagelijks Bestuur neemt de eindbeslissing inzake auteurschap en co-auteurschap en motiveert deze beslissing naar de aanvrager of het Veldwerk Comité toe.

Voor besprekingen in de Stuurgroep, zal de Promotor-Coördinator vergezeld worden door de Promotor-Woordvoerder en eventuele bijkomende leden van het Dagelijks Bestuur, conform art. 3.3.3 van de beheersovereenkomst die de samenstelling van de stuurgroep bepaalt, en afhankelijk van de te bespreken agendapunten in de Stuurgroep.

2.3.3. Vergaderingen

Tijdens de duurtijd van het Steunpunt zal het Dagelijks Bestuur driemaandelijks bijeenkomen. De Promotor-Coördinator neemt daartoe het initiatief en zal daartoe een uitnodiging per e-mail versturen ten laatste acht (8) dagen voor de vergadering. Enkel bij dringende noodzakelijkheid kan van deze bepaling afgeweken worden.

De uitnodiging vermeldt de plaats, datum en uur van de vergadering en de agenda van de vergadering. Enkel bij hoogdringendheid kan een punt toegevoegd worden aan de agenda voor zover alle leden van het Dagelijks Bestuur hiermee instemmen.

Onder de leden wordt een secretaris aangeduid die verantwoordelijk is voor het opstellen van het verslag van de vergadering en het overmaken van dit verslag aan de leden van het Dagelijks Bestuur. De leden van het Dagelijks Bestuur hebben een termijn van acht (8) werkdagen om hun opmerkingen te formuleren op het verslag. Indien geen opmerkingen worden ontvangen binnen de hiervoor gestelde termijn, worden de leden van het Dagelijks Bestuur geacht het verslag te aanvaarden.

2.3.4 Beslissingsmechanisme

Het Dagelijks Bestuur kan slechts geldig beraadslagen en stemmen wanneer ten minste de helft van de stemgerechtigde leden aanwezig of geldig vertegenwoordigd is. Indien dit quorum niet wordt bereikt, worden de beraadslaging en de stemming verdaagd naar de eerstkomende vergadering.

Het Dagelijks Bestuur gaat over tot stemming wanneer er geen consensus kan bereikt worden. Een voorstel is goedgekeurd wanneer ten minste de helft plus één van de aanwezige leden voor het voorstel stemt. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

2.4. Andere organen

Voor specifieke onderzoeken kan een apart orgaan worden opgezet. Dit is reeds het geval voor de humane biomonitoring via het Veldwerk Comité.

2.5. Het Veldwerk Comité (VWC)

2.5.1. Samenstelling

Het biomonitoringsprogramma zal uitgevoerd worden door een Veldwerk Comité. Dit Comité wordt geleid door Prof. G. Schoeters (VITO) en Drs E. Van de Mierop (PIH). Prof. G. Schoeters (voorzitter) neemt de coördinatie waar van dit Comité. Het Veldwerk Comité is verder samengesteld uit Prof. M. Leermakers (VUB), Prof. I. Loots (UAntwerpen), Prof. B. Nemery (KULeuven), Prof. S. Dehenauw (UGent) en Prof. T. Nawrot (UHasselt). Afhankelijk van agendapunten kunnen andere experts worden uitgenodigd. In het Veldwerk Comité zijn aldus experts aanwezig uit de verschillende wetenschappelijke disciplines die nodig zijn voor het uitvoeren van het programma.

2.5.2. Verantwoordelijkheden

Het Veldwerk Comité werkt de details van het biomonitoringsprogramma, zoals voorzien in het Meerjarenplan, en monitort de vooruitgang in functie van de objectieven en het tijds kader. Het past het biomonitoringsprogramma aan indien nodig. Het Veldwerk Comité neemt de belangrijkste beslissingen inzake sampling strategie, selectie van biomarkers en gepaste leeftijdsgroepen en statistische analyse van de data.

VITO zal instaan voor de organisatie, het voorzitterschap, de coördinatie van de verschillende taken en een vlot verloop van het biomonitoringsprogramma. VITO zal de informatie

voortvloeiend uit de toxicologische en biochemische analyses verzamelen en de kwaliteitscontrole organiseren en instaan voor de wetenschappelijke rapportering van de gegevens.

Het veldwerk zal geleid worden door Drs. Els Van de Mierop van het PIH. Drs. Van de Mierop is verantwoordelijk voor het omgaan met de data in overeenstemming met de regelgeving inzake ethiek en privacy. Zij zal instaan voor het voorleggen van de scenario's voor humane biomonitoring. Zij zal instaan voor het voorleggen van de scenario's voor humane biomonitoring aan de commissies voor Ethiek en Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer. PIH zal instaan voor de rekrutering van de deelnemers en voor de communicatie met hen.

Het Centrum voor Statistiek (CENSTAT) van de Universiteit Hasselt (Dr. L. Bruckers) zal instaan voor Statistische verwerking van gegevens inzake sampling en dataverwerking.

De onderzoeksgroep van Prof. S. De Henauw (UGent) zal instaan voor het in rekening brengen van voedselinname en gebruik van lokale voedingsmiddelen bij de biomonitoring.

De toxicologische analyses zullen uitgevoerd worden onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van Prof. M. Leermakers / W. Baeyens (VUB), Prof G. Schoeters (VITO), Prof. A. Covaci en Prof. Tim Nawrot (UHasselt) .

De strategie met betrekking tot communicatie met de diverse betrokkenen zal uitgetekend worden door de sociale wetenschappers van UAntwerpen onder de verantwoordelijkheid van Prof. I. Loots.

2.5.3. Vergaderingen

Het Veldwerk Comité vergadert op regelmatige basis, minstens éénmaal per maand. Afgevaardigden van de overheid kunnen, in de hoedanigheid van waarnemer, worden uitgenodigd voor specifieke agendapunten. De voorzitter van het Veldwerk Comité neemt daartoe het initiatief en zal een uitnodiging per e-mail uitsturen. De voorzitter is tevens verantwoordelijk voor het opstellen van de agenda en de verslagen van de vergaderingen.

2.5.4. Beslissingsmechanisme

Beslissingen worden bij consensus genomen in het Veldwerk Comité. Indien geen consensus kan worden bereikt worden de betreffende problemen voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van het Steunpunt voor eindbeslissing.

Interpretatie van de resultaten en rapportering wordt uitgevoerd door het Veldwerk Comité met inbreng van de verschillende disciplines, dit onder de eindverantwoordelijkheid van Prof. Greet Schoeters en prof Adrian Covaci, Prof. Tim Nawrot, Prof. Ben Nemery, Prof. Stefaan De Henauw, Prof. Martine Leermakers en Prof. Ilse Loots voor de perceptieresultaten en de sociaal-economische differentiatie. Indien geen consensus kan worden bereikt zullen minderheidsstandpunten gerapporteerd worden. Dr. Vera Nelen is verantwoordelijk voor de externe communicatie inzake het biomonitoringsprogramma naar de autoriteiten en naar het publiek toe. Dr. Vera Nelen laat zich in de externe communicatie bijstaan door Prof. Greet Schoeters in het bijzonder en de gespecialiseerde onderzoeksteams in het algemeen.

2.6. De Internationaal Wetenschappelijke Adviesraad (IWA)

2.6.1. Samenstelling

De adviesraad is samengesteld uit internationale gerenommeerde experts. De volgende experts zullen bij de start van het project gevraagd worden als lid van de Adviesraad:

- Prof. dr Lesa Aywlar : biomonitoring, human exposure, summit toxicology, Falls Church, VA en Queensland, Australia
- Prof. dr. Lode Godderis: omgeving en gezondheid, Faculteit Geneeskunde, KULeuven, Belgium
- Dr. Holger Koch : biomonitoring, emerging pollutants, human exposure, prevention and occupational medicine, German Social Accident Insurance Institute of the Ruhr-Universität Bochum (IPA), Germany
- Prof. dr Tina Kold Jensen: lifestyle, reproduction and epidemiology, Syddansk University, Odense, Danmark
- Prof. dr. Juliette Legler: toxicology and environmental health, Institute for Environmental Studies, Vrije Universiteit Amsterdam, the Netherlands
- Dr. Helle Margrete Meltzer: biomonitoring, food safety, Norwegian Institute of Public Health, Oslo, Norway
- Prof. dr Jeroen van der Sluijs: integrated assessments, uncertainty and controversy, environmental policy making, Universiteit Utrecht, the Netherlands
- Dr. ir.Roel Vermeulen: epidemiology and exposure and risk assesment, Universiteit Utrecht, the Netherlands

Deze basisgroep van experten kan, indien nodig, worden uitgebreid met ad hoc en thematische experten. Consultatie gebeurt elektronisch.

2.6.2. Verantwoordelijkheden

De coördinatieceel van het Steunpunt zal tevens het contact tussen het Steunpunt en de Internationaal Wetenschappelijke Adviesraad (IWA) verzekeren.

Dit orgaan treedt op als adviesorgaan en als klankbord. Het Comité is een bijkomend instrument voor kwaliteitscontrole en verzekert dat de activiteiten van het Steunpunt in harmonie zijn met de internationale ontwikkelingen.

2.7. Kwaliteitsborging

De kwaliteitsborging die in het Steunpunt wordt nagestreefd is beschreven in het Meerjarenplan.

2.8. Beheer van de budgetten en personeel

Elke Partij is verantwoordelijk voor het beheer van de haar toekomstige budgetten en het personeelsbeheer van haar onderzoekers.

De volledige boekhouding en personeelsbeheer zal geschieden in overeenstemming met de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen. De boekhouding staat onder toezicht van de regeringscommissarissen van de Partijen en onder controle van het Rekenhof.

Artikel 3 – Verslaggeving

De Promotoren verbinden zich ertoe binnen een termijn van één (1) maand, voorafgaand aan de datum waarop het Dagelijks Bestuur bijeenkomt voor de goedkeuring van de betrokken verslaggeving, de vereiste verslaggeving en documenten over te maken aan de Promotor-Coördinator over zijn aandeel in de uitvoering van het Steunpunt in overeenstemming met de bepalingen van de Beheersovereenkomst.

De Promotor-Coördinator kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de laattijdig ingeleverde verslagen. Laattijdig ingeleverde verslagen zullen ter goedkeuring voorgelegd worden op de eerstvolgende vergadering van het Dagelijks Bestuur en na goedkeuring worden overgemaakt aan de Vlaamse overheid.

Artikel 4 – Financiering

4.1. Jaarlijkse vaste werkingsenveloppe

De Initiator ontvangt de jaarlijkse vaste werkingsenveloppe van de Vlaamse Regering. De Initiator zal instaan voor de doorbetaling aan de Promotoren voor de uitvoering van hun respectieve aandeel zoals opgenomen in het Meerjarenplan. De Initiator zal de ontvangen betalingen doorstorten aan de Promotoren onder de voorwaarde dat de Promotoren hebben voldaan aan al hun verplichtingen zoals opgenomen in de Beheersovereenkomst en de Samenwerkingsovereenkomst.

De Promotoren zullen daartoe een vordering overmaken aan de Initiator en dit in overeenstemming met de betalingsschijven zoals zal worden opgenomen in de Beheersovereenkomst.

De Initiator zal overgaan tot betaling binnen de dertig dagen volgend op de ontvangst van de vordering.

De Promotoren zijn verantwoordelijk voor de interne verdeling van de hun toegekende gelden aan hun onderzoekers zoals opgenomen in het Meerjarenplan.

4.2. Eigen inkomsten

Eigen inkomsten van de Promotoren worden beheerst door de bepalingen van de Beheersovereenkomst.

Artikel 5 – Kennisbeheer

5.1. Algemeen

Partijen zullen steeds de bepalingen van de Beheersovereenkomst en de Samenwerkingsovereenkomst in acht nemen.

5.2. Achtergrondkennis

5.2.1. “Achtergrondkennis” betekent de kennis die een Partij maakt, ontwikkelt of ontwerpt vóór of buiten de uitvoering van de Beheersovereenkomst en Samenwerkingsovereenkomst. Hieronder worden tevens de feitelijke kennis (factual knowledge) en de intellectuele eigendomsrechten van de Partijen begrepen. De Achtergrondkennis blijft te allen tijde eigendom van de inbrengende Partij. De Partij-eigenaar is vrij om voor eigen rekening en risico een octrooi aan te vragen op zijn Achtergrondkennis.

5.2.2. Elk van de Partijen heeft tijdens de duurtijd van de Beheersovereenkomst het recht de Achtergrondkennis van de andere Partij(en) te gebruiken voor zover dit nodig is voor de uitvoering van haar aandeel binnen een gezamenlijk project kaderend binnen de Samenwerkingsovereenkomst.

5.2.3. Indien een Partij de Achtergrondkennis van een andere Partij wenst te gebruiken in commercialiseringstrajecten, dan wel hiervoor verbintenissen wil aangaan met derden, dient de aanvragende Partij met de Partij-eigenaar in onderhandeling te treden over de voorwaarden van een licentieovereenkomst. Deze bepaling geldt zowel tijdens als na de uitvoering van de Beheersovereenkomst en Samenwerkingsovereenkomst.

5.3. Voorgrondkennis

5.3.1. “Voorgrondkennis” betekent de kennis die een Partij maakt, ontwikkelt of ontwerpt tijdens, en in het kader van de uitvoering van de Beheersovereenkomst en Samenwerkingsovereenkomst. Hieronder worden tevens de potentiële intellectuele eigendomsrechten van een Partij begrepen.

5.3.2. Voorgrondkennis wordt eigendom van de Partij die de Voorgrondkennis heeft gemaakt, ontwikkeld of ontworpen.

Indien meerdere Partijen de Voorgrondkennis hebben gemaakt, ontwikkeld of ontworpen, dan komt deze Voorgrondkennis in mede-eigendom toe aan de betreffende Partijen, hierna “Partijen mede-eigenaars” genoemd.

5.3.3. De Partij-eigenaar van de Voorgrondkennis is vrij om voor eigen rekening en risico een octrooi aan te vragen op zijn Voorgrondkennis. De indiening van de octrooiaanvraag dient binnen één (1) maand kenbaar gemaakt te worden aan de Stuurgroep.

5.3.4. De Partij-eigenaar is vrij om overeenkomsten af te sluiten aangaande de overdracht, geheel of gedeeltelijk, kosteloos of ten bezwarende titel, van de eigendomsrechten op de Voorgrondkennis. De Partij-eigenaar is vrij om licentieovereenkomst af te sluiten en gebruiksrechten toe te staan op de Voorgrondkennis. Het afsluiten van een licentieovereenkomst of het toestaan van een gebruiksrecht wordt binnen één (1) maand kenbaar gemaakt aan de Stuurgroep.

5.3.5. De Partijen erkennen en aanvaarden dat de hierboven vermelde rechten beperkt worden door de verplichtingen zoals opgenomen in artikel 5.2.3 van de Beheersovereenkomst en het Meerjarenplan.

5.3.6. De Partijen verlenen elkaar een kosteloos, niet-exclusief en niet-overdraagbaar gebruiksrecht op de Voorgrondkennis, voor activiteiten van intern onderzoek, onderwijs en wetenschappelijke dienstverlening in opdracht van de Vlaamse overheid en/of van een organisatie of instelling die van de Vlaamse overheid afhangt. Bij gebruik door één Partij van de Voorgrondkennis van een andere Partij in het kader van activiteiten van onderzoek met derde partijen en/of wetenschappelijke dienstverlening, zullen voorafgaandelijk afspraken gemaakt worden met de Partij die eigenaar is van die Voorgrondkennis (hetgeen eventueel aanleiding kan geven tot gezamenlijke publicaties).

5.3.7. Na de looptijd van het Steunpunt heeft elke Partij die mede-eigenaar is van een bepaald deel van de Voorgrondkennis het recht daarop aan derden niet-exclusieve gebruiksrechten te verlenen voor alle doeleinden mits voorafgaandelijk tussen de mede-eigenaars een onderlinge overeenkomst wordt afgesloten die een eventuele commerciële return voortvloeiend uit het verlenen van deze gebruiksrechten billijk verdeelt.

In elk geval kunnen de mede-eigenaars van een bepaald onderdeel van de Voorgrondkennis in een onderlinge overeenkomst andersluidende afspraken maken, dit steeds met inachtneming van het Steunpuntenbesluit, de Beheersovereenkomst en de overige bepalingen van deze Samenwerkingsovereenkomst.

5.3.8. Gelet op de aard van de activiteiten die door het Steunpunt zullen worden uitgevoerd, verwachten de Partijen niet dat octrooieerbare uitvindingen als Voorgrondkennis tot stand zullen worden gebracht in de uitvoering van de activiteiten van het Steunpunt. Mocht dit toch het geval zijn, zal overleg tussen de bevoegde Interfacediensten van de Partijen worden georganiseerd teneinde tot afspraken te komen met betrekking tot de eigendom en de exploitatie van die uitvindingen.

5.3.9. Databanken die deel uitmaken van de Voorgrondkennis zijn zowel tijdens als na het beëindigen van de Beheersovereenkomst toegankelijk voor de Partijen die aan hun totstandkoming hebben meegewerkt. Deze Partijen zijn de producenten van de databank in de zin van de wet van 31 augustus 1998 houdende omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken. De Partijen die niet aan de totstandkoming hebben meegewerkt verkrijgen er toegang toe onder de bepaling van artikel 5.3 van de Samenwerkingsovereenkomst.

5.3.10. Derden kunnen toegang krijgen tot data bevat in een databank die deel uitmaakt van de Voorgrondkennis door bij het Steunpunt een aanvraag in te dienen. Ze verkrijgen evenwel geen toegang tot de databank zelf.

Na afloop van deze Samenwerkingsovereenkomst kunnen databanken die deel uitmaken van de Voorgrondkennis publiek toegankelijk worden gemaakt, mits daartoe een akkoord bestaat tussen de Partijen die aan hun totstandkoming hebben meegewerkt en deze databank op een professionele manier wordt gearhiveerd en ontsloten (met inachtneming van alle geldende regelgeving, o.a. privacywetgeving).

Artikel 6 – Geheimhouding

6.1 Enkel (i) informatie, waarbij bij het verkrijgen schriftelijk duidelijk wordt gemaakt dat het om confidentiële informatie gaat, dan wel (ii) waarbij na mondelinge mededeling ervan binnen de dertig dagen na de mededeling bevestigd wordt dat het gaat om confidentiële informatie, dan wel (iii) informatie, die kennelijk confidentieel is, valt onder het toepassingsgebied van dit artikel.

6.2 Partijen zullen de confidentiële informatie volstrekt geheimhouden en niet gebruiken voor enige doeleinden vreemd aan hun taken binnen het Steunpunt tijdens de duur van deze Samenwerkingsovereenkomst en gedurende een periode van vijf (5) jaar na het einde van deze Samenwerkingsovereenkomst. De instellingen waartoe de Promotoren behoren zullen deze verplichting tot geheimhouding en beperkt gebruik tevens opleggen aan de personeelsleden van de Partijen die betrokken zijn in de uitvoering van het Project zullen deze volstrekte geheimhouding in acht nemen.

6.3 Deze verbintenis tot geheimhouding geldt echter niet voor deze informatie:

- waarvan de ontvangende Partij kan aantonen dat zij al in haar bezit was op het ogenblik dat zij van de mededelende Partij voor het eerst bekomen werd;
- die, op het ogenblik dat zij van de mededelende Partij bekomen werd, reeds algemeen bekend was;
- die, nadat zij van de mededelende Partij bekomen werd zonder fout van de ontvangende Partij algemeen bekend is geworden;
- die de ontvangende Partij van een derde bekomen heeft, die de betreffende informatie te goeder trouw bezit en gerechtigd is deze aan de ontvangende Partij mede te delen; of
- waarvan de ontvangende Partij kan aantonen dat zij door de ontvangende Partij ontwikkeld werd, onafhankelijk van de kennis en/of het gebruik door de

ontvangende Partij van welke vertrouwelijke informatie dan ook van de mededelende Partij.

6.4. De Promotor-Coördinator zorgt ervoor dat de externe deskundigen in het Dagelijks Bestuur een Non-Disclosure Agreement ondertekenen in overeenstemming met de bepalingen van artikel 5.3 van de Beheersovereenkomst.

Artikel 7 – Publicatie

7.1 Partijen zullen zich schikken naar de bepalingen inzake publicatie, zoals vereist in de Beheersovereenkomst (art 5.5.2), deze Samenwerkingsovereenkomst en zoals opgenomen in het document “Spelregels”.

7.2 Volgende instrumenten zullen gehanteerd worden voor externe communicatie en mededelingen :

- een website van de opdrachtgever zal in eerste instantie worden aangesproken om de informatie te verschaffen over de doelstellingen, activiteiten, publicaties en rapporten van het Steunpunt. Daarbij wordt expliciet de bijzondere samenstelling van het Steunpunt alsook het onderscheid tussen de opdrachtgever en opdrachtnemers vermeld. Informatie die voor de opdrachtnemer essentieel is maar niet in aanmerking komt voor publicatie op de website van de opdrachtgever kan - met inachtnaam van de Spelregels na kennisgeving - op de website van de promotor-initiator publiek worden gemaakt.
- een brochure van de resultaten van de verschillende biomonitoringsstudies voor brede verspreiding.
- het Steunpunt Milieu en Gezondheid zal regelmatig input verzorgen voor de elektronische nieuwsbrief ‘Gezondmilieu’.

7.3 Inzake het auteurschap van publicaties dient volgende procedure nageleefd te worden :

1) Wanneer een onderzoeker van het Steunpunt een artikel wenst te schrijven dat gegevens omvat die in het kader van het Steunpunt werden gegenereerd dient hij/zij een korte omschrijving van dit artikel en de lijst met auteurs (van binnen en eventueel ook van buiten het Steunpunt) mee te delen aan het Dagelijks Bestuur. Standaard komen alle promotoren in aanmerking aangezien het conceptualiseren en zorgvuldig uitwerken van de HBM-campagnes

groepswerk is. Promotoren kunnen zich indien gewenst afmelden en/of laten vervoegen door onderzoekers, onder hun supervisie aangesteld op het steunpunt.

Inzake de biomonitoring in het bijzonder wordt binnen het kader van het Veldwerkcomité een groepje onderzoekers samengesteld die samen een artikel schrijven. Als eerste auteur wordt de onderzoeker voorgesteld die het grootste aandeel in het schrijven van het artikel op zich neemt. Co-auteurs kunnen ook wetenschappers zijn die niet tot het Steunpunt Milieu en Gezondheid behoren. De coördinator van het Veldwerkcomité dient een korte omschrijving van het artikel en de lijst met auteurs in bij het Dagelijks Bestuur.

2) Op de vergadering van het Dagelijks Bestuur wordt door de aanvrager formeel de ontwerpbeslissing inzake auteurschap en co-auteurschap voorgelegd. Het Dagelijks Bestuur neemt de eindbeslissing inzake auteurschap en co-auteurschap en motiveert deze beslissing naar de aanvrager of het Veldwerk Comité toe.

3) De auteurs dragen de verantwoordelijkheid voor de inhoud van het artikel.

4) Elke publicatie die aan het Dagelijks Bestuur wordt voorgelegd, wordt ter kennisgeving aan de Stuurgroep overgemaakt.

5) Voor abstracts of publicaties in andere dan wetenschappelijke of professionele tijdschriften of boeken dient deze procedure niet te worden gevolgd. Wel dienen de desbetreffende teksten ter kennisgeving aan het Dagelijks Bestuur en de Stuurgroep te worden overgemaakt.

6) Bij elke publicatie dienen de oorsprong en de financieringsbron van de gebruikte gegevens duidelijk te worden vermeld. De standaardzin voor acknowledgement die in elke publicatie wordt gezet, luidt als volgt: “The study was commissioned, financed and steered by the Flemish government (Environment, Nature and Energy Department).”

Artikel 8 – Waarborgen - Aansprakelijkheid

8.1 De Partijen geven geen enkele garantie, noch uitdrukkelijk noch stilzwijgend, met betrekking tot de Voorgrondkennis en de Achtergrondkennis, waaronder maar niet beperkt tot enige uitdrukkelijke of stilzwijgende garantie van volledigheid, nauwkeurigheid, gebruik, toepasselijkheid of uitvoering, verhandelbaarheid, geschiktheid voor een welbepaald doel, afwezigheid van zichtbare of verborgen gebreken, afwezigheid van inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derde partijen.

Elke Partij is verantwoordelijk voor het gebruik dat ze maakt van de Voorgrondkennis en Achtergrondkennis van de andere Partijen.

8.2 Indien de Vlaamse Regering de terugbetaling vordert van de betaalde sommen, zal de Partij wiens fout de vordering tot terugbetaling vanwege de Vlaamse Regering heeft veroorzaakt instaan voor deze terugbetaling met dien verstande dat de totale aansprakelijkheid van de in gebreke zijnde Partij ten opzichte van alle andere Partijen gezamenlijk met betrekking tot enige en alle zulke vorderingen niet het aandeel van die Partij in de vaste werkingsenveloppe toegewezen aan zulke Partij, zal overschrijden.

8.3 Indien het niet mogelijk is één van de Partijen aansprakelijk te stellen voor de terugvordering door de Vlaamse Regering, zullen de teruggevorderde sommen toegewezen worden aan alle Partijen pro rata van hun aandeel in de vaste werkingsenveloppe die hun is toegewezen.

8.4 Partijen die de Voorgrondkennis gebruiken die door andere Partijen in het kader van dit Steunpunt tot stand gebracht werden, zullen de laatstgenoemde Partijen vrijwaren tegen alle aanspraken van derden wegens rechtstreekse of onrechtstreekse schade die, om welke reden dan ook, geleden werd door personen of veroorzaakt aan goederen ten gevolge van het gebruik van de Voorgrondkennis door die Partijen of door derden waaraan die Partijen toelating gaven tot het gebruik ervan.

8.5 In geen geval is een Partij aansprakelijk voor indirecte schade aan de andere Partijen, met inbegrip van maar niet beperkt tot gederfde winsten, contracten en opportuniteiten.

Artikel 9 – Duur

9.1 Deze Overeenkomst treedt in werking op 1 januari 2016 en blijft van kracht tot 31 december 2020.

9.2 In het geval een Partij haar verplichtingen onder deze Samenwerkingsovereenkomst of onder de Beheersovereenkomst niet naleeft, en deze tekortkoming niet wordt rechtgezet binnen de zestig dagen na ontvangst van een schriftelijke ingebrekestelling door (een) andere Partij(en), kunnen de(ze) andere Partijen deze Overeenkomst beëindigen. De overblijvende Partijen zullen in dat geval met de Vlaamse Regering overleggen of de uitvoering van het Steunpunt kan voortgezet worden met de overblijvende Partijen.

9.3 Bij vervroegde beëindiging van de Beheersovereenkomst, zal de Samenwerkingsovereenkomst tevens als beëindigd worden beschouwd.

9.4 De bepalingen van deze Samenwerkingsovereenkomst betreffende intellectuele eigendom, geheimhouding van Vertrouwelijke Informatie en publicaties blijven onverminderd van kracht na de beëindiging of afloop van deze Samenwerkingsovereenkomst, behoudens in de gevallen dat de geldingsduur uitdrukkelijk wordt beperkt in de betrokken artikelen.

Artikel 10 – Toepasselijk recht - Geschillenbeslechting

10.1 De Samenwerkingsovereenkomst wordt beheerst door het Belgisch recht.

10.2 Partijen zullen elk geschil dat voortvloeit uit de totstandkoming, de uitvoering, de beëindiging en/of de interpretatie van deze Overeenkomst op minnelijke wijze trachten te regelen. Indien een minnelijke regeling onhaalbaar blijkt, zal het geschil definitief worden beslecht volgens het Arbitragereglement van CEPINA, door één of meer arbiters die conform dit reglement zijn benoemd. De zetel van de procedure is Antwerpen en de taal van de arbitrage is het Nederlands.

10.3 In geval van tegenstrijdigheid tussen deze Samenwerkingsovereenkomst en de Beheersovereenkomst, zullen de bepalingen van de Beheersovereenkomst voorrang hebben op de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst.

Opgemaakt in achtvoud te Antwerpen.

Elke Partij erkent een origineel exemplaar te hebben ontvangen. Het achtste exemplaar is bestemd voor de Initiator ter overhandiging aan de Vlaamse Regering.

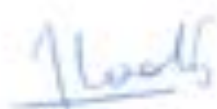

Voor de Universiteit Antwerpen,

Prof. Dr. Alain Verschoren

Rector

Prof. Dr. Ilse Loots

Promotor

IMDO en FSW

Prof. Dr. Greet Schoeters

Promotor

IMDO en FBD

Prof. Dr. Adrian Covaci

Promotor

FBD

Voor de Katholieke Universiteit te Leuven,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a long horizontal line with a vertical tick mark and a small loop at the end.

Danny Dietzen
Low

Prof. Dr. Rik Torfs

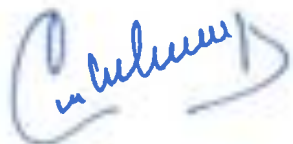
Rector

A handwritten signature in blue ink, featuring a large circular initial followed by a long, sweeping horizontal line.

Prof. Dr. Benoit Nemery De Bellevaux

Promotor

Voor de Universiteit Hasselt

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Luc De Schepper', written in a cursive style.

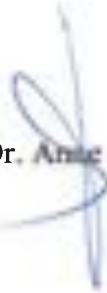
Prof. Dr. Luc De Schepper
Rector

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tim Nawrot', written in a cursive style.

Prof. Dr. Tim Nawrot
Promotor

Voor de Universiteit Gent,

Prof. Dr. ~~Anne~~ De Paepe
Rector

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Anne De Paepe', written over the printed name.

Prof. Dr. Stefaan De Henauw
Promotor

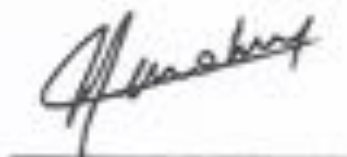
A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Stefaan De Henauw', written over the printed name.

Voor de Vrije Universiteit Brussel,

Prof. Dr. Paul De Knoop

Rector

Professoren Dr. Willy Baeyens en Martine Loermakers

Promotoren

Voor de Vlaamse Instelling van Technologisch Onderzoek,

Prof. Dr. Dick Fraasier

Prof. Dr. Greet Schoeters

Voor het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH),

Dr. Vera Nelen

Drs. E.H. Van de Mieroop

BIJLAGE Deel 2 - 1 : INTENTIEVERKLARING STEUNPUNT MILIEU EN
GEZONDHEID 2016-2020

Ondergetekende _____ verklaart hierbij zijn/haar diensten te zullen verlenen in het kader van het Steunpunt Milieu en Gezondheid 2016-2020

Ondergetekende verklaart hierbij kennis te hebben genomen van de Beheersovereenkomst en de Samenwerkingsovereenkomst, die als bijlagen zijn toegevoegd aan deze Intentieverklaring.

Ondergetekende verklaart hierbij zijn/haar diensten te zullen verlenen in overeenstemming met de bepalingen van de Beheersovereenkomst en de Samenwerkingsovereenkomst.

De verdere voorwaarden en modaliteiten van samenwerking zullen vastgelegd worden in een afzonderlijke overeenkomst.

Voor kennisname en akkoord,

Naam :

Datum :

Handtekening :

BIJLAGE Deel 2 - 2 : ORGANOGRAM VAN HET STEUNPUNT MILIEU EN GEZONDHEID 2016-2020

